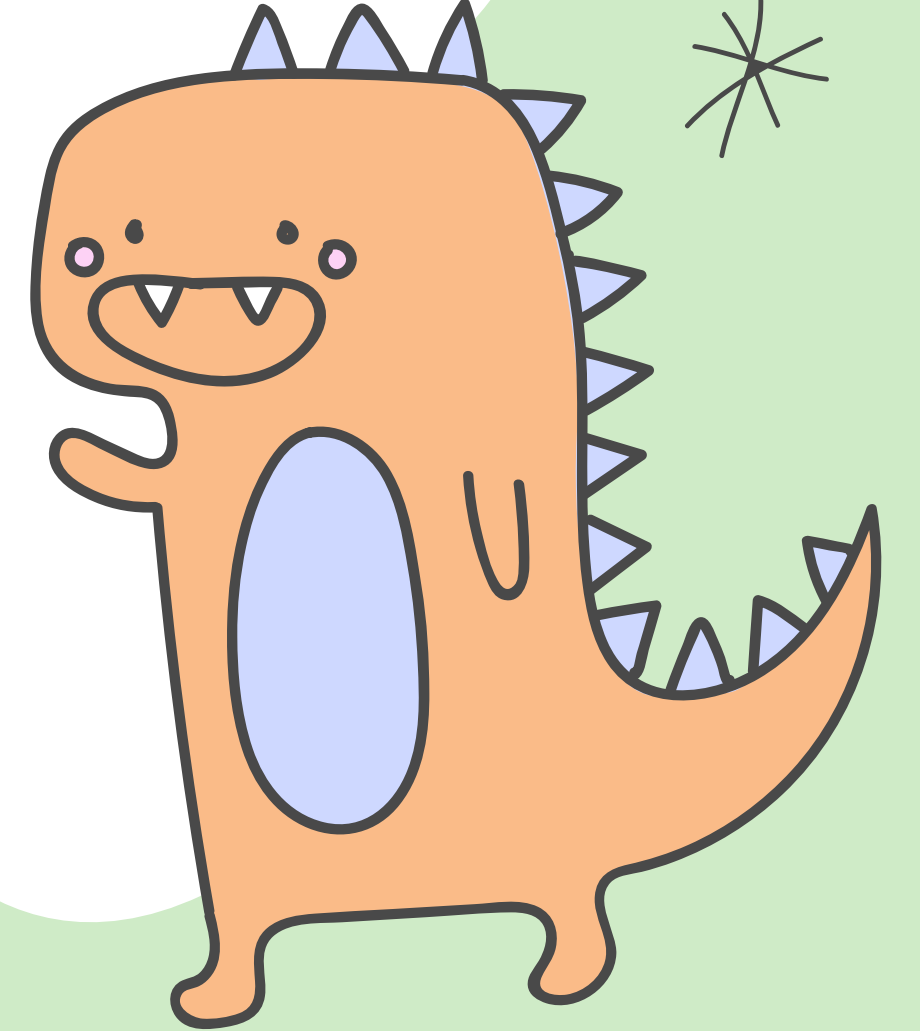
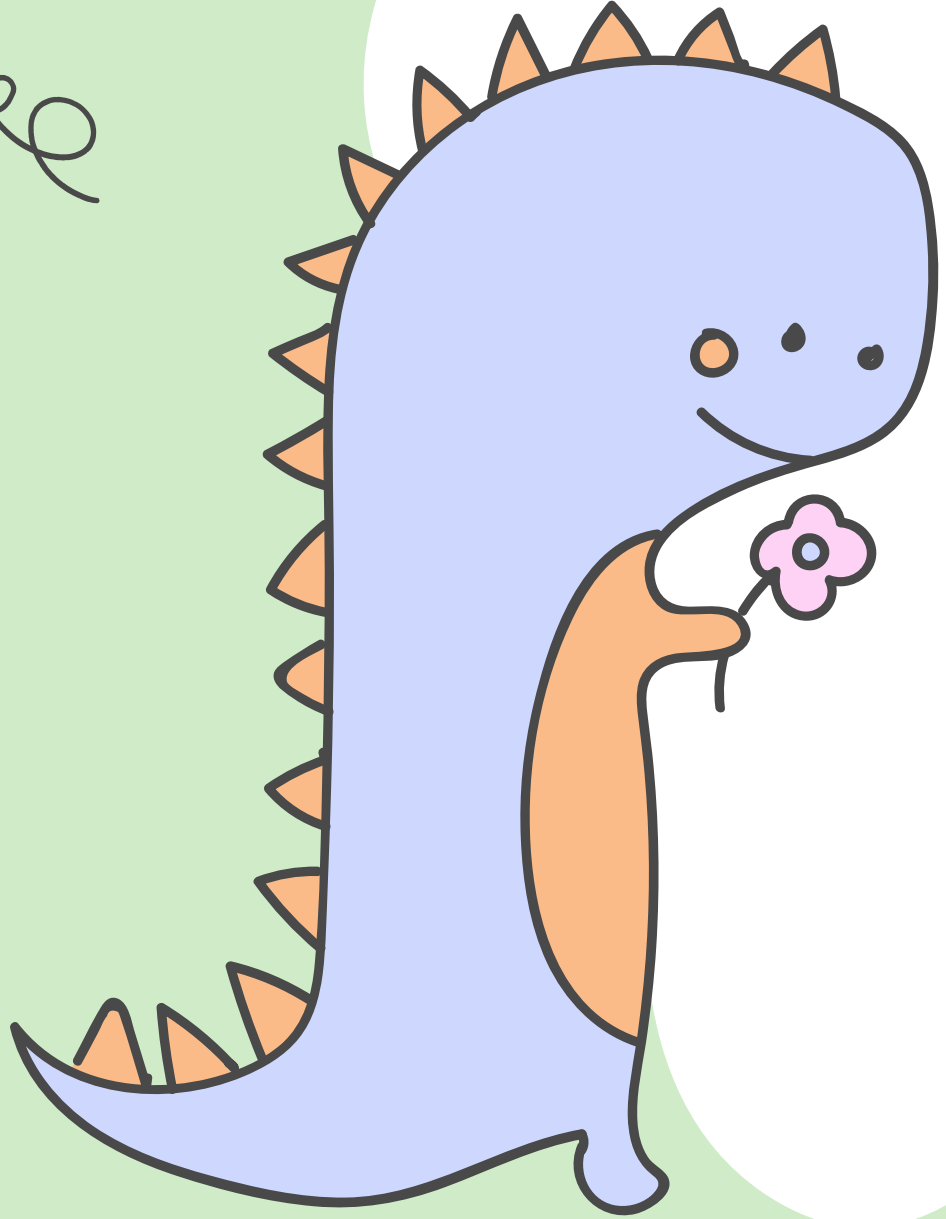

DUYGULAR VE ETKİLERİ

Anaokulu öğrencilerine yöneliktir.

‘Çocuklar, şimdi sizlerle duyguları konuşacağız.
Duygu dediğimizde aklımıza ne geliyor?
Söylemek isteyen var mı?’

‘Bazı olay, nesne veya kişilerin i dünyamızda bize hissettirdiği etki’ olarak tarif edilebiliriz.

Örneğin üzüntü, sevinç, öfke, pişmanlık gibi duyguları hayatımızda yaşayabiliriz.

HİKAYE ZAMANI

Ali, okuldan eve ağlayarak geldi. Hızlıca odasına girdi ve kapısını kapattı. Çok üzgündü. En yakın arkadaşı Ahmet'ti ve onunla kavga etmişti. Ali'nin annesi Ayşe Hanım odasının kapısının önünden seslendi:

Anne: Ali, seni üzgün gördüm. Odana girebilir miyim?

Ali: Hayır, anne! Git başımdan kimseyi istemiyorum. Konuşmak istemiyorum!

Anne: Öfkелisin şu an. Seni üzgün görünce ben de üzüldüm. Odana girmek ve yanına gelmek istiyorum. İzin verirsen neler olduğunu konuşabiliriz.

Ali: İyi. Girebilirsin anne.

Öğretmene Not:

- Ali'ye ne olmuş?
- Ali ne hissediyor?

*Bu tarz sorular sorulabilir.

Anne: Neler oldu paylaşmak ister misin? Paylaşırsan belki sana yardım edebilir.

Ali: Anne, Ahmet bana hep kötü davranıyor. Kötü bir çocuk o. Öğretmenimizi ve arkadaşlarımı üzüyor!

Anne: Bazen nasıl davranacağımızı bilemeyebiliriz insanlar olarak ve bu yüzden çevremize zarar verebiliriz, yaptığımız yanlış davranışların farkında olamayabiliriz. Ne oldu anlatsana bugün okulda.

Ali: Bugün, Ahmet en sevdiğim kalemi elimden aldı ve kaçtı. Öğretmen sınıfta yoktu. Sınıfın içinde kovaladım onu. Yanına yaklaştığımda beni itti. Yere düştüm ve canım acıdı.

Öğretmene Not:

- *Ahmet nasıl bir çocuk?
- *Ahmet ne yapmış?
- *Ahmet neden böyle davranıyor?
- *Ali ne hissediyor?

Öğretmene Not:

*Annesi ne yapıyor?

*Annesi Ali'den ne istiyor?

*Ali Ahmet için ne diyor?

*Ali ne yapmalı?

Anne: Bir yerin incindi mi görmek istiyorum. Keşke ilk geldiğinde gösterseydin acıyan yerini. Bunu yaşadığın için üzüldüm. Canının çok acıdığını biliyorum. Hadi bana sarılabilirsin istersen.

Ali: Anne, Ahmet'i hiç sevmiyorum. Bana böyle davranışın istemiyorum. Bir daha onunla konuşmayacağım.

Anne: Yarın okula gidince Ahmet ile konuşmanı istiyorum. Kendinden emin dur ve ona "Ahmet, eşyalarımı izinsiz alma. Ne istiyorsan bana söyle. Beni bir daha itersen, vurursan ya da kötü söz söylersen bunu öğretmene söylerim ve sana küserim." de.

Ali: Ama anne Ahmet anlamaz ki... Kötü bir çocuk o.

Anne: Ahmet'in çoğu davranışı hoşuna gitmeyebilir. Kötü bir çocuk demek doğru değil. Eğer zor durumda kalırsan öğretmeninden yardım istemeyi unutma.

ERTESİ GÜN...

Ali: Ahmet, dün sana çok kızdım. Bir daha benden izinsiz eşyalarımı alma. Beni itme, canım yandı. Bir daha olursa sana küserim, konuşmam, oyun oynamam seninle.

Ahmet: Ben seninle oyun oynamak istemiştim.

Ali: Böyle oyun mu oynanır?! Kimseye vurma, kötü söz söyleme. Çok yanlış davranış bunlar.

Ahmet: (Omuzlarını silkerek) Nasıl oyun oynanır bilmiyorum. Kimse benimle konuşmuyor.

Ali: Çünkü sen bizimle alay edince sana kızıyoruz. Oynamak istemiyoruz.

Ahmet: Başka zamanda da benim yanıma gelmiyorsunuz. Yalnız kalıyorum, size kızıyorum.

Öğretmene Not:

*Ali okula gidince Ahmet'e ne demiş?

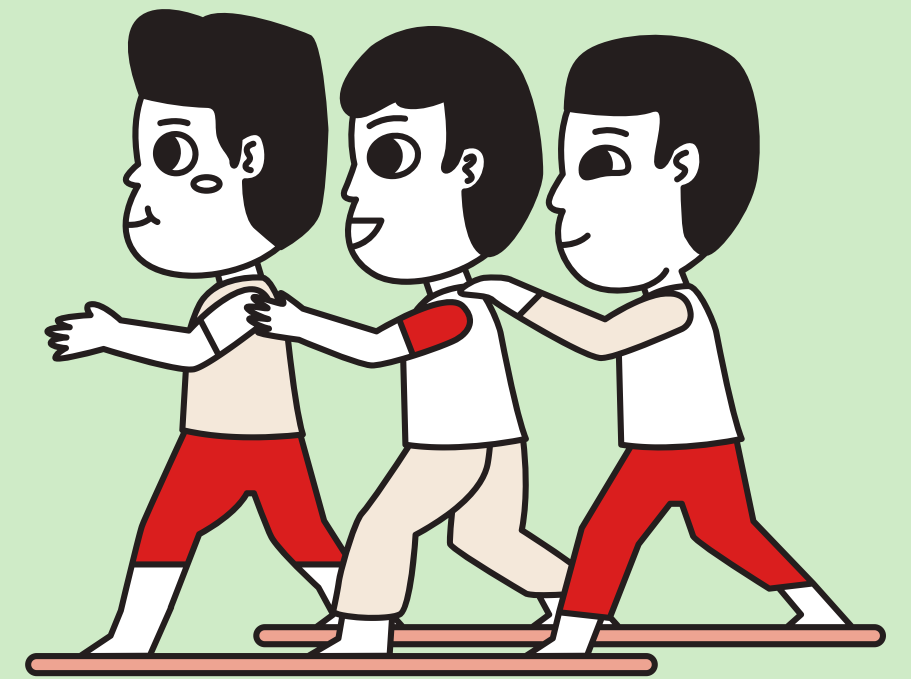
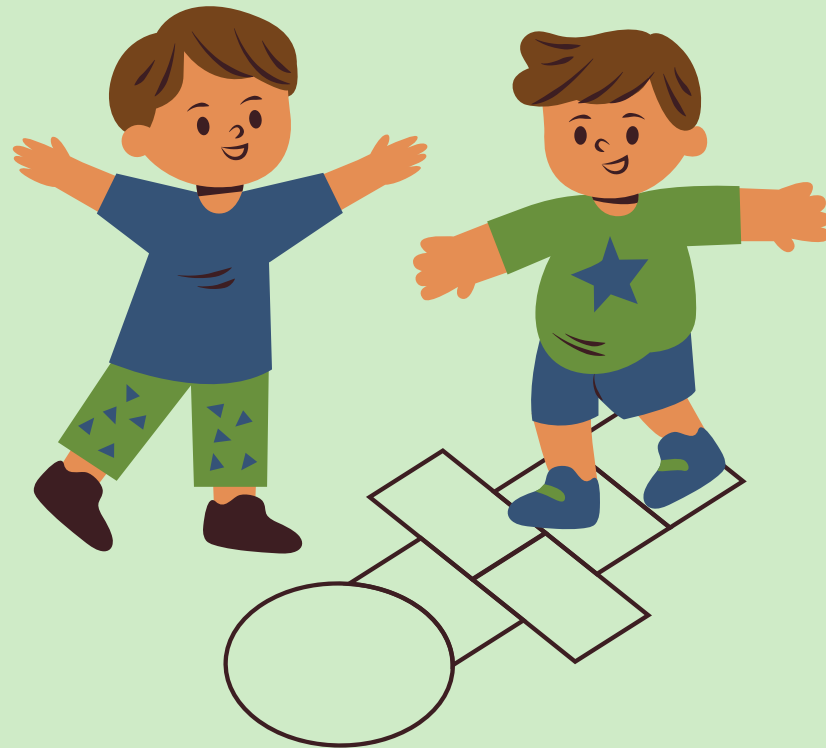
*Ahmet neden böyle davranıyormuş?

Ali dündü. Demek ki Ahmet onlar ile arkadaş olmak istiyordu ama bunu nasıl yapacağını bilmiyordu. Yalnız kaldığı için de öfkeleniyordu.

Ali: Bizimle oyun oynamak istediğini söyle o zaman.

Ahmet: Git başımızdan diyorsunuz. Beni oyunlarınıza almıyorsunuz. Ben de oyununuzu bozuyorum işte.

Ali: Senden korkuyoruz da o yüzden. Bana zarar vermeyeceğinin sözünü verirsen seninle oyun oynarım.

Yaşamda karşılaştığımız olaylar sonucunda çeşitli duygular hissederiz. Duygularımızı ‘ Bazı olay, nesne veya kişilerin iç dünyamızda bize hissettirdiği etki’ olarak anlatmıştık. Bu duygular nelerdi ‘kızgınlık, öfke, üzüntü, heyecan, şaşkınlık gibi duygular olabilir. Bu duyguları çeşitli sebeplerden dolayı her insan her çocuk yaşayabilir. Önemli olan bu duyguları yaşarken karşımızdakine uygun tepkiler vererek, sorunun çözümüne katkı sağlamaktır. Örneğin saçımızı çekenin hemen saçını çekmeye çalışarak değil de, bundan rahatsız olduğumuzu belli ederek, göstererek, bir büyüğümüzden yardım isteyerek çözmeye çalışmak önemlidir.

Sizlerin yaşlarındaki çocuklar bazen hatta çoğu zaman yaptıklarının yanlış olduğunu, karşıdakini üzüp incittiğini anlamayabilir, yahut ta bazen bu davranışlara maruz kalıp kendini tam tarif edemese de kızmış, öfkelenmiş, üzülmüş hissedebilir. Bu gibi durumlarda büyüklerinizden yardım istemeniz sizi rahatlatacak, o duygularla başedebilmenizi sağlayacaktır.

ÖNERİLER

- Öğrencileri anasınıfı kitap okuma pozisyonunu aldırın.
- Öğrencilerin gelişim dönemine uygun olarak hikaye basitleştirebilir ya da çoğaltılabilir.
- Öğrencilerin duygularını tanımaları için olabildiğince duyguların beden ve yüzdeki yansımalarını gösterin ve eşlik etmelerini isteyin.
- Hikayeyi tonlayarak okuyun.
- Mutlaka her sayfada çocukların ne hissettiğine dair sorular sorun.
- Olumsuz davranışları ve olumlu davranışları bulmalarına yardımcı olun.
- Hatta çocuklar boya kalemleri ellerine alabilir. Kırmızı= sinirli, sarı=canı acımış, mavi=mutlu, siyah=huysuz olabilir. Bu renkler çocukların ne hissettiklerini gösterebilir ve çocukların duygu durumu sorulduğunda gösterebilirler. Bu etkinlik içinde etkinlikte onları hikaye okuma sürecinde ortamda tutabilir.